

ZAVOD ZA
GRADBENIŠTVO
SLOVENIJE

SLOVENIAN
NATIONAL BUILDING
AND CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE

Dimičeva ulica 12
1000 Ljubljana
Slovenija

info@zag.si
www.zag.si

Opr..št.: AL/MP-110/2013
Ljubljana, 18. 11. 2013

Minister Samo Omerzel

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
Kotnikova 5
1535 LJUBLJANA

Inženirska zbornica Slovenije		
Prispeta pošta:		
Dne: 19. 11. 2013		
St.:	Listov:	v oddelku:
4425/13		Revue Kavete - uradna in www

Spoštovani g. minister,

kot vam je znano, je področje graditve kot dejavnosti razdeljeno med dve ministrstvi: vaše (MzIP) in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT). Slednje skrbi za dajanje gradbenih proizvodov na trg, MzIP pa za uporabo in vgradnjo teh istih gradbenih proizvodov v stavbe in inženirske objekte.

Področje dajanja na trg je v EU in tudi pri nas zaradi pospeševanja prostega pretoka blaga podvrženo vedno večji liberalizaciji, kar odločno vpliva tudi na vgradnjo gradbenih proizvodov. Pri tem sta ključni Uredba 305/2011 (Uredba o gradbenih proizvodih) in Uredba 764/2008/EU (Uredba o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici). Obe uredbi urejata zgolj področje trženja, ne pa tudi uporabe (vgradnje) gradbenih proizvodov. Ta je s stališča evropske zakonodaje povsem prepuščena državam članicam. Zakonodajo za dajanje na trg dopolnjuje novela Zakona o gradbenih proizvodih (ZGPro-1). Potrebno je opozoriti, da so zaradi prej omenjene liberalizacije trga, pogoji, ki jih določa ZGPro-1, relativno ohlapni glede na široke možnosti uporabe proizvodov. Omenjeni zakon torej ne preprečuje, da bi se v stavbe in inženirske objekte legalno vgrajevali tudi tisti gradbeni proizvodi, ki niso primerni za določeno uporabo. Omenjeno vrzel bi moral zapolniti Zakon o graditvi objektov (ZGO-1)!

Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG) je kot osrednja slovenska inštitucija na področju gradbeništva v preteklosti izdelal tudi naslednje analize:

- analizo zakonodajnih rešitev s področja vgradnje gradbenih proizvodov v nekaterih članicah EU,
- analizo napak in vzrokov zanje, ki jih zaznavamo pri gradnji v Sloveniji,
- smernice za stanovanjsko gradnjo, vključno z zahtevami za gradbene proizvode.

Prvi dve nalogi je financiralo ministrstvo, pristojno za graditev, tretjo pa Stanovanjski sklad RS. Iz teh analiz jasno izhaja, da:

- je področje rabe gradbenih proizvodov nujno potrebno regulirati na nivoju proizvodov,
- so države EU to nujnost v veliki večini primerov že prepoznale in jo uredile,
- je naloga izvedljiva v relativno kratkem času.

Bližnje države (Avstrija, Hrvaška, Nemčija, Češka, Poljska) imajo sistem, s katerim urejajo omenjeno področje. Slovenija tako ostaja v regiji ena redkih držav, ki tega področja nima urejenega, zato že postaja odlagališče tretjerazrednih proizvodov. Naša trenutna zakonodaja za vgradnjo sicer določa zahteve za stavbo kot celoto, ne predpisuje pa zahtev za posamezne dele stavbe oziroma za materiale in proizvode, ki v stavbi nastopajo. S tem, ko Slovenija v svoji zakonodajni zgodovini ni uspela predpisati teh zahtev imamo stanje stalnega tveganja na dveh nivojih:

- za odpoved (porušitev) objektov in posledično za materialno škodo ali celo človeške žrtve,
- za slabo gradnjo, oziroma napake pri gradnji.

Na srečo se do sedaj še niso zgodile popolne porušitve objektov, ob večjih neurjih pa prihaja do porušitev posameznih delov objektov (predvsem streh in ostrešij) – na srečo omenjene delne porušitve še niso zahtevale človeških žrtev, materialna škoda pa je velika. Slaba kakovost ali težave pri gradnji so v Sloveniji stalnica – naj omenimo le najbolj razvpite: Onkološki inštitut, Ljubljanska opera, kanalizacijski sistem v občini Muta. Vsi omenjeni primeri so v veliki meri posledica pomanjkanja zakonodaje za vgradnjo! Pričakujemo, da bo podobnih primerov brez ustreznega ukrepanja v prihodnosti še več. Taka situacija lahko tudi zelo poslabša stanje pri črpanju EU sredstev.

Zato je nujno, da stanje čim prej saniramo z vzpostavitvijo enostavne in pregledne zakonodaje, ki bi za posamezen gradbeni proizvod določala minimalni obseg deklariranih lastnosti in mejne vrednosti za te lastnosti. Pri tem bi radi omenili, da na to problematiko ministrstvo pristojno za graditev opozarjamo že več let. V kolikor se tudi ta Vlada ne bo ustrežno lotila omenjene problematike, boste žal morali prevzeti svoj del odgovornosti in tudi posledice. Vsekakor smo Vam pripravljene pojasniti posamezne podrobnosti in kot osrednja slovenska inštitucija na področju gradbeništva, ki je močno vpeta v mednarodni prostor, tudi možne rešitve.

Lep pozdrav!

Direktor:

prof. dr. Andraž Legat

Legat A

V vednost:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Direktorat za notranji trg, Kotnikova 5, Lj.
- Inženirska zbornica Slovenija, Jarška cesta 10, 1000 Ljubljana
- Gospodarska zbornica Slovenije, Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana